

Bemærkninger til forslaget

I. FN's Sikkerhedsråd vedtog den 19. november 1994 resolution 958, der, under henvisning til FN-pagtens kapitel VII, præciserer, at beføjelserne i resolution 836 af 4. juni 1993 om at kunne anvende luftstyrker til støtte for UNPROFORs mandat i relation til de sikre områder også gælder for angreb eller trusler mod de sikre områder, der udgår fra kroatisk territorium.

Sikkerhedsrådsresolution 958 (1994) er en fuldstændig afspejling af de relevante paragraffer i resolution 836 (1993) med den ene præcisering, at det geografiske territorium ved beskyttelsen af de af FN udpegede sikre områder ikke er begrænset til Bosnien-Herzegovina men også omfatter kroatisk territorium, hvorfra angreb måtte udgå. Der er ikke hermed ændret ved de eksisterende procedurer for anvendelse af luftstyrker, men alene foretaget en præcisering med hensyn til den geografiske rækkevidde.

NATOs råd vedtog samtidig, den 19. november 1994, at udstrække Alliancens luftoperationer til støtte for UNPROFORs mandat i relation til de sikre områder til også at omfatte dele af Kroatien.

II. UNPROFOR er udsendt under regler for magt anvendelse i selvforsvar (såkaldte »rules of engagement«), der udover almindeligt selvforsvar også omfatter situationer, hvor bevæbnede personer med magt søger at forhindre FN-soldaterne i at udføre deres mandat. Resolution 770 (1992), 836 (1993) og 958 (1994) er vedtaget under FN-pagtens kapitel VII. De løbende mandatfornyelser for UNPROFOR-styrken er for Kroatien og Bosnien-Herzegovina vedtaget med henvisning til kapitel VII for så vidt angår UNPROFORs sikkerhed og bevægelsesfrihed. Regeringen finder det i denne forbindelse hensigtsmæssigt, at præcisere, at danske enheder også i Kroatien kan blive indsat til støtte for andre FN-enheder i forbindelse med disse enheders selvforsvar.

Udsendelsen af den danske styrke som en del af den fællesnordiske bataljon, Nordbat II, i opfølgning af resolution 836 og folketingsbeslutning B 107, indeholdt et luftstøttekoordinationshold, et såkaldt Tactical Air Control Party (TACP).

Luftstøttekoordinationshold er nødvendige for at kunne dirigere fly præcist mod udpegede mål og til beskyttelse af de indsatte fredsbevarende tropper.

NATOs flystøtte til UNPROFOR i opfølgning af Sikkerhedsrådets beslutninger falder i tre kategorier; håndhævelse af flyveforbudet over Bosnien-Herzegovina, beskyttende luftstøtte og luftangreb. Beskyttende luftstøtte (Close Air Support), er en beskyttelse med fly af FN-tropperne i tilfælde af angreb. Beskyttende luftstøtte anvendes af FN kun mod et igangværende angreb. NATO kan endvidere efter gensidig aftale med FN iværksætte luftangreb (Air Strikes) til støtte for UNPROFOR i udførelsen af sit mandat i relation til de sikre områder. I relation til håndhævelsen af flyveforbudet kan NATO endvidere i selvforsvar eller retrospektivt – og i så tilfælde i enighed med FN – sætte ind over for f.eks. missilstillinger, der har beskudt eller truer NATOs fly.

Ved mandatfornyelsen for UNPROFOR den 31. marts 1994 (resolution 908) besluttede Sikkerhedsrådet efter indstilling fra FN's generalsekretær at udstrække bemyndigelsen til at yde luftstøtte (Close Air Support) med henblik på beskyttelse af FN-tropperne under udførelsen af deres mandat til også at omfatte kroatisk territorium. FN anmodede efterfølgende Danmark om at sætte et luftstøttekoordinationshold på 72 timers beredskab med henblik på udsendelse til Sektor Nord i Kroatien. Folketingets udenrigspolitiske nævn blev orienteret herom den 12. august 1994.

Den 16. november 1994 anmodede FN herefter Danmark om snarest at afsende det varslede luftstøttekoordinationshold til Sektor Nord i Kroatien.

III. Regeringen har den 22. november 1994 efterkommet anmodningen fra FN om at sende luftstøttekoordinationsholdet til UNPROFORs Sektor Nord i Kroatien. I denne sektor er den danske bataljon, Danbat, indsat sammen med tilsvarende enheder fra Ukraine, Polen og Jordan.

Det er Regeringens opfattelse, at en sådan udsendelse ligger i forlængelse af folketingsbeslutning B 79 af 1. april 1993, hvori Folketinget gav sin bemyndi-